

Předmluva	9
 <u>Č á s t p r v á : H U T N I C T V Í</u>	
I. <u>POSTAVENÍ HUTNICTVÍ V SOCIALISTICKÉM NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ</u>	11
II. <u>MATERIÁLNĚ TECHNICKÁ ZÁKLADNA HUTNÍHO PRŮMYSLU A PODMÍNKY JEJÍHO ROZVOJE</u>	12
1. Struktura a rozvoj surovinové základny hutnictví v ČSSR	12
2. Rudy	12
2.1 Klasifikace železných rud podle chemického složení	13
2.2 Klasifikace manganových rud podle chemického složení	13
2.3 Úpravy rud	14
2.3.1 Zprůměrnování /homogenizace/ rud	14
2.3.2 Pražení rud	15
2.3.3 Obohacování rud	15
2.3.4 Spékání rud	16
2.3.5 Peletizace rud	17
3. Energetické suroviny	18
3.1 Černouhelný koks	18
3.2 Hnědouhelný koks	18
3.3 Tekutá a plynná paliva	18
4. Struskotvorné suroviny	19
5. Žáruvzdorné suroviny	19
III. <u>VÝROBA SUROVÉHO ŽELEZA</u>	22
1. Charakteristika vysokopecního provozu	22
1.1 Vysoká pec	22
1.2 Ohříváče větru	25
1.3 Dmyhadla	26
1.4 Tepelně chemické pochody ve vysoké peci	27
1.4.1 Vypařování vlhkosti a disociace některých látek	28
1.4.2 Redukce kysličníků železa	29
1.4.3 Přechod uhlíku a dalších doprovodných prvků do železa .	30
2. Produkty vysokopecního pochodu	31
2.1 Surové železo	31
2.2 Struska	33
2.3 Vysokopecní plyn	33
3. Technickoekonomické ukazatele provozu vysoké pece	34
4. Ostatní způsoby výroby železa	35
4.1 Výroba surového železa v nízkošachetních pecích	35
4.2 Výroba surového železa v elektrických pecích	36
4.3 Přímá výroba železa	37

IV.	<u>VÝROBA OCELI</u>	39
	1. Druhy ocelí	39
	2. Konvertorový způsob výroby oceli	40
	2.1 Mísiče	41
	2.2 Chemické pochody při zkujňování	41
	3. Martinský způsob výroby oceli	45
	3.1 Martinská pec	45
	3.2 Rozdělení martinských pecí	46
	3.3 Zkujňování v martinské peci	49
	3.4 Metody zvyšování výrobnosti martinských pecí	50
	4. Výroba oceli v elektrických pecích	51
	4.1 Konstrukce elektrických pecí	51
	4.1.1 Odporové elektrické pece	51
	4.1.2 Obloukové elektrické pece	52
	4.1.3 Indukční elektrické pece	54
	5. Odlévání ocele	55
	5.1 Lící zařízení	55
	5.2 Způsoby odlévání ocele	58
	5.3 Technickoekonomické zhodnocení způsobů odlévání ocele	61
	6. Technickoekonomické porovnání způsobů výroby ocele	62
V.	<u>VÝROBA LITINY</u>	64
	1. Druhy litiny a jejich vlastností	64
	1.1 Šedá litina	64
	1.2 Tvárná litina	64
	1.3 Bílá litina	65
	1.4 Skořepová litina	66
	1.5 Legované litiny	66
	2. Výroba litiny	66
	3. Ovlivňování mechanických vlastností litiny	71
VI.	<u>NEŽELEZNÉ KOVY</u>	73
	1. Těžké kovy a jejich slitiny	73
	1.1 Měď	73
	1.2 Zinek	74
	1.3 Cín	74
	1.4 Olovo	74
	1.5 Nikl	75
	2. Lehké kovy a jejich slitiny	75
	2.1 Hlíník	75
	2.2 Hořčík	76
	2.3 Titan	77
	3. Postavení a význam neželezných kovů ve výrobním procesu	77
	4. Přehled výroby surového železa, ocele a kovů	77
VII.	<u>SLÉVÁRENSTVÍ</u>	81
	1. Obsah, význam a určení slévárenských pojmů	81

2. Druhy forem a jejich výroba	81
2.1 Netrvalé formy	81
2.1.1 Modely	82
2.1.2 Formovací směsi	84
2.2 Trvalé formy /kokily/	87
2.3 Polotrvalé formy	88
3. Způsoby odlévání kovů	88
3.1 Lití gravitační	88
3.2 Lití pod tlakem	89
3.3 Odstředivé lití	91
3.4 Přesné lití metodou vytavitelného modelu	91
3.5 Sklopné lití	92
3.6 Lití do skořepinových forem	92
4. Úprava odlitků	93
5. Zavádění mechanizace a automatizace ve slévárenských provozech .	93

VIII. <u>PRÁŠKOVÁ METALURGIE</u>	95
1. Příprava kovových prášků a jejich vlastnosti	95
1.1 Mechanická výroba prášku	95
1.2 Chemická příprava prášku	96
1.3 Vlastnosti kovových prášků	97
2. Lisování nebo tvarování prášku na výlisek	97
3. Slinování výlisků	98
4. Tváření a kalibrování	99
5. Technickoekonomické aspekty zavádění práškové metalurgie	99
IX. <u>VĚDECKOTECHNICKÝ ROZVOJ HUTNICTVÍ</u>	101

Č á s t d r u h á : S T R O J Í R E N S T V Í

I. <u>ÚKOLY, VÝZNAM A POSTAVENÍ STROJÍRENSTVÍ V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ</u> ...	103
II. <u>KLASIFIKACE A CHARAKTERISTIKA DRUHŮ VÝROBY</u>	104
1. Typy výroby	104
III. <u>SUROVINOVÁ ZÁKLADNA STROJÍRENSKÉHO PRŮMYSLU</u>	106
1. Technické slitiny železa	106
1.1 Čisté železo	106
1.2 Rovnovážné soustavy	107
1.2.1 Slitiny neomezeně rozpustné	108
1.2.2 Slitiny s omezenou rozpustností v tuhém stavu	108
1.3 Slitiny železa s uhlíkem	109
IV. <u>TVÁŘENÍ KOVŮ</u>	112

1. Princip zpracování kovů tvářením, základní pojmy	112
2. Způsoby ohřevu kovů k tvářením	113
3. Způsoby tvářením	116
3.1 Kování	116
3.1.1 Ruční kování	117
3.1.2 Strojní kování volné	117
3.1.3 Zápustkové kování	118
3.2 Válcování	119
3.2.1 Válcovací stolice	119
3.2.2 Válcovací tratě	121
3.2.3 Výroba trubek	122
3.3 Protlačování	124
3.4 Tažení	125
3.4.1 Tažení drátů a tyčí	125
3.4.2 Tažení plechů	126
3.5 Střihání	128
3.6 Ohýbání	130
V. <u>TEPELNÉ ZPRACOVÁNÍ KOVŮ</u>	131
1. Žihání	131
1.1 Žihání bez překrytí	131
1.2 Žihání s překrytím	132
2. Kalení	133
3. Popouštění	135
4. Chemickotepelné způsoby zpracování kovů	136
4.1 Cementování	136
4.2 Nitridování	136
5. Technickoekonomické posouzení metod tepelného zpracování	137
6. Tepelné zpracování neželezných kovů	137
6.1 Žihání	137
6.2 Vytvrzování	138
VI. <u>CHARAKTERISTIKA A PŘEHLED NEROZEBÍRATELNÉHO SPOJOVÁNÍ KOVŮ</u>	139
1. Svařování	139
1.1 Tlakové svařování	139
1.2 Tavné svařování	141
2. Pájení	147
2.1 Měkké pájení	147
2.2 Tvrdé pájení	148
3. Nalisování	149
4. Nýtování	149
4.1 Nýtování za tepla	149
4.2 Nýtování za studena	149
5. Lepení kovů	150
VII. <u>OBRÁBĚNÍ</u>	151
1. Teorie obrábění a základní pojmy	151

1.1	Obrobitelnost materiálu	152
1.2	Řezné nástroje a nástrojové materiály	152
1.3	Řezné kapaliny	154
2.	Výrobní metody obrábění	155
2.1	Soustružení	156
2.2	Frézování	159
2.2.1	Frézy	159
2.2.2	Frézky	160
2.3	Vrtání, vyhrubování, vystružování, zahlubování a vyvrtávání	162
2.4	Hoblování a obrážení	165
2.5	Protahování a protlačování	166
3.	Broušení	167
4.	Dokončovací operace	170
5.	Progresivní způsoby obrábění /beztrískové/	171
5.1	Elektroerozivní obrábění	171
5.1.1	Elektrojiskrové obrábění	173
5.1.2	Elektrokontaktní obrábění	174
5.1.3	Anodomechanické obrábění	175
5.2	Elektrochemické obrábění	175
5.2.1	Elektrochemické broušení	176
5.2.2	Elektrochemické rozměrové a tvarové obrábění	176
5.2.3	Elektrochemické leštění	177
5.2.4	Elektrochemické odstraňování otřepů	177
5.2.5	Elektrochemické vrtání	177
5.3	Rozměrové leptání /chemické frézování/	178
5.4	Obrábění ultrazvukem	179
5.5	Obrábění soustředěným světelným paprskem	179
5.6	Obrábění svazkem paprsků elektronů	180
5.7	Obrábění paprskem plazmy	181
6.	Výroba závitů	181
7.	Výroba ozubení	182
8.	Automatizace obrábění	186
8.1	Vývoj automatizovaných obráběcích strojů a požadavky na ně kladené	188
8.2	Programové řízení výrobních strojů	188
8.2.1	Číslicové řízení obráběcích strojů	190
8.2.2	Použití počítačů ve výrobním procesu	192
8.2.3	Automatizace velkosériové a hromadné výroby	194
8.3	Ekonomické a společenské účinky automatizace	195
VIII.	<u>TECHNICKÁ NORMALIZACE</u>	198
1.	Přesnost výroby	198
2.	Drsnost povrchu	201
3.	Měření v průmyslu	204
IX.	<u>ZKOUŠENÍ MATERIÁLŮ A VÝROBKŮ</u>	206

	Strana
1. Mechanické zkoušky	206
2. Technologické zkoušky	207
3. Zkoušky k ověření jakosti materiálu	207
4. Defektoskopické zkoušky	207
X. <u>TECHNICKÝ ROZVOJ STROJÍRENSTVÍ</u>	209
Použitá literatura	211